

PC Start Alapok

Vidi Rita
PC Kommandó

Kedves Újdonsült Felhasználó Barátom!

Sok szeretettel köszöntelek a **PC Start program** első lépcsőfokán, és gratulálok a döntésedhez.

Köszönöm, hogy befektettél ebbe az anyagba. Így közvetlenül is hozzájárultál ahhoz, hogy egyre több kezdő felhasználóval ismertessük meg a **szerethető számítógépezés rejtelseit**.

Ezen a felületen (előszó) szokták az írók méltatni a művüket, felvázolni a születése körülményeit, de joggal merül fel a kérdés: **És az kit érdekel?** Ezért itt semmi ilyesmi nem lesz, beszéljünk inkább Rólad!

Felteszek néhány kérdést, ha ezek közül 3-ra „igen” a válaszod, akkor kezdhetsz nagyon örülni, ugyanis életed egyik legjobb befektetése a **PC Start program!**

Tehát, ellenőrző kérdések, hogy lásd, valóban Neked szól:

1. Érezted azt a gép előtt ülve valaha is azt, hogy: „Te jó ég, mi fog történni, ha megnyomom ezt a gombot?”
2. Ültél úgy órákat a gép előtt, hogy tulajdonképpen semmit nem csináltál, csak megnyitottad, aztán becsuktad az ablakokat?
3. Eközben éreztél megkönnyebbülést, mert sikerült nem elrontanod semmit?
4. Most vetted a géped, és már előre félsz kettesben maradni vele?
5. Gondoltál már úgy a gépedre, hogy: „Nem baj, hogy nem értek hozzá, attól még jó lesz írogatásra, rajzolgatásra, levelezgetésre.”?
6. Néztél már bele a „**Windows XP megismerése**” című beépített anyagba, és menekültél már fejjel lefelé?
7. Szeretnél fejlődni, de fogalmad sincs, hogy miben és hogyan, és egyáltalán, honnan kellene elindulni?
8. Jó páran megígérték, hogy segítenek, de a nulláról senkinek sincs ideje és kedve magyarázni?
9. Érezted már azt számítógépekről szóló társalgás közben, hogy: „**Igen, kapizsgálok!**”, de mire odajutottál, hogy ki is próbáld, már fogalmad sem volt,

mit is kellene tenned?

10. Volt már sikerélményed, de utólag visszagondolva **fogalmad sincs**, hogyan csináltad?
11. Tisztában vagy vele, hogy rengeteg mindenről lemaradsz a tudatlanságod miatt? **Érzed a tudás hiányát?**
12. Általában **feszült vagy, mikor készülsz a gép elé ülni**, netán gépezés közben is?
13. Ha beszélnek hozzád a családtagok számítógépezés közben, akkor **egyre feszültebbé válsz?**
14. Még mindig a Startlap a kezdőlapod? (Vagy még rosszabb: valami **külföldi Microsoft oldal?**)
15. Nem tudod, mi az, **hogyan kezdőlap?**
16. Szinte minden ismerősöd úgy szerzi a tapasztalatait, hogy egymástól kérdeznék? (**Vak vezet világtalant szindróma.**)
17. Alakul már benned némi elképzelés, hogy mire szeretnéd majd használni a gépet, de elkeserít, hogy **fogalmad sincs, mikorra jutsz el addig?**
18. Kerestél már leírásokat, trükkökről, tippekről szóló oldalakat, de két perc után **zsongott az agyad a szakszavaktól és érthetetlen kifejezésektől?**

Nos, ugye megvolt legalább 3 igen válasz?

Akkor gyorsan összefoglalom Neked, hogy milyen előnyökhöz juttat ez a könyv Téged, akár néhány óra alatt!

(Ezeket én sok év alatt tanultam/tapasztaltam meg. Most a könyv megvásárlásával megspórolsz közel 3 ezer órányi szenvedést! Ez nem vicc, most számoltam ki!)

- Ezzel a könyvvel, néhány nap múlva eszedbe sem fog jutni az, hogy nem tudod, mi fog történni a gombok nyomogatása után. Minden következménnyel tisztában leszel, és olyan **magabiztosan fogsz számítógépezni**, mintha így születted volna.
- Mindazt, amit most órák alatt intézel el, töredék idő alatt véghezviszed, ezáltal egyre több mindent megismersz, **egyre gyorsabb ütemben fejlődsz**, és tudni fogod, melyik az a terület, ami igazán érdekel, és arra ráerősíthetsz.
- Minden megmozdulásod, amit a géppel kapcsolatban elkövetsz, **örömmel és elégedettséggel fog eltölteni Téged.**
- Teljesen új felhasználóként nem pánikot, hanem **kellemes izgatottságot fogsz érezni** a tanulási folyamat alatt.

- Néhány hét múlva megdöbbenően sok mindenhez fogsz érteni, ráadásul úgy, hogy akár még másnak is el tudod magyarázni. Tehát nem csak robotként kattintgatsz ide-oda, hanem ÉRTED is, amit csinálsz majd!
- A Windows és egyéb alkalmazások, játékosan egyszerűnek fognak tűnni számodra, ha esetleg valamit nem tudsz fejből, tudni fogod, hol keresd, és mit tegyél.
- Pontosan tudni fogod, milyen irányban akarsz majd fejlődni (szövegszerkesztés, honlap-szerkesztés, 3 dimenziós online játékok, vállalkozás-építés, esetleg nemes egyszerűséggel Te akarsz majd az internet Paganinije lenni, egyszóval BÁRMI). Akadály egy szál sem lesz előtted.
- Soha többé nem kell félve, szégyenkezve, másokat faggatnod a tudományukról, csak, hogy néhány morzsát felszededegethess. Sőt, mások fognak Tőled kérdezni.
- Társalgás közben, ha felmerül a számítógép, mint téma, nem kell többé szótlanul bólogatnod, könnyen felveszed a vita fonalát, és ha új infót hallasz, azt azonnal hasznosítani tudod.
- Amit megtanulsz, azt pontosan és bármikor újra meg tudod csinálni, nem lesznek véletlenek, és nem kell csupán csak a vak szerencsében bíznod, mert ott leszel Te magadnak, akiben bízni fogsz.
- Most dicsérnem kell a könyvet, nézd el nekem, kérlek: tudomásom (és mások tudomása) szerint ez az egyetlen olyan, felhasználóknak szóló könyv, ami a felhasználó szemszögéből van megalkotva. Ezért ezzel a könyvvel soha nem fordulhat elő, hogy nem érted a szöveget, ugyanis MUTATOM is a teendőket.

Vidi Rita

PC Start program megalkotója

Néhány instrukció a tanuláshoz, mielőtt még habzsolni kezdenéd az információt

Tudom, hogy legszívesebben egyhuzamban végigolvasnád az egész könyvet, és közben, még melegében végig is próbálgatnád amiket itt tanulhatsz.

De a saját érdekedben azt javaslom, hogy ezt ne tedd!

Egy nap alatt maximum csak két leckét vegyél végig, de ezeket mindenképpen **próbáld is ki a gyakorlatban!**

Ha két lecke elolvasása mellett döntesz, és a másodiknál már **érzel némi figyelemlankadást, akkor azonnal hagyd abba a tanulást**, és állj fel, főzz egy kávét, vagy teát, és csinálj valami egészen mást! Kapálj, locsolj, mosd le a kocsit, de semmiképp ne legyen köze a számítógéphez!

A számítástechnika nem bebiflázható, nem magolható, ha nem érted az összefüggéseket, ha nem tudod a mértéket és főleg a hogyanokat, akkor hiába haladsz óriás léptekkel, semmi nem fog hasznosulni.

Ez a tananyag minden, kezdőkben felmerülő témára kitér, és minimum 1 hét kell az egész tananyag egyszeri átolvasásához. Ez alatt az 1 hét alatt hétszer kell aludni! Az alvás ugyanis a második legfontosabb dolog egy tanulási folyamat alatt, az első az, hogy egyáltalán megismerd az új információt. Aztán aludni is kell rá egyet.

Garantálom, hogy a 8. napon már a kisujjadban lesz a tudomány, de azt is garantálom, hogy ha egyhuzamban elolvasod, akkor nem lesz semmi hasznod belőle! Kérlek, erre légy figyelemmel!

A dolgok közepébe csapunk, hiszen nincs időnk: Neked azonnali, hatékony, és elsőre érthető oktatásra van szükséged! Ezt fogod most megkapni.

Miben fogsz óriási, szinte felfoghatatlan mértékben fejlődni, az elkövetkezendő napokban?

1. lecke: A Windows varázslat: indítás és leállítás
2. lecke: A legfőbb irányító eszközeid: billentyűzet és egér

3. lecke: Ablakok, fogalmak, kezelés, trükkök
4. lecke: Start menü, Asztal, Ikonok, Tálca, Gyorsindító menü
5. lecke: A Vezérlőpult rejtelseinek kifürkészése
6. lecke (VIDEÓ): PC Start Sajátgép
7. lecke (VIDEÓ): PC Start Könnyed Internetezés

(Figyelem: a könyv Microsoft Windows XP© operációs rendszert felhasználóknak készült, de nagyon sok esetben átfedés van a Microsoft Windows Vista© operációs rendszerrel, sőt a korábbi Windows© verziókkal is. **Az említett márkanévek és védett nevek kizárólag a könnyebb érthetőség kedvéért kerültek felhasználásra.**)

Ez a tananyag, teljes terjedelmében a **PC Kommandó Kft.** tulajdona. Másolása, megosztása, részben vagy egészben, kizárólag a **PC Kommandó Kft.** engedélyével történhet! Kérlek, tartsd tiszteletben a munkánkat azzal, hogy nem sokszorosítod! Köszönöm!

Felkészültél?
Nagy levegő! Indulunk!

1. lecke A Windows© varázslat: indítás és leállítás

Bár a számítógép nem mobiltelefon, bekapcsolni közel olyan egyszerű, mint a telefonokat. Bármilyen kinézetű is a HÁZ, keresd az elején (esetleg a tetején) a Power (bekapcsoló) gombot!

Benyomod, és már indul is! Áramot kap minden alkatrész, és szépen életre kél a rendszer.

Ha mégsem kapcsolódna be a géped vagy a monitorod, esetleg úgy tűnik, hogy nem működik az egér vagy a billentyűzeted, ne ess kétségbe! Ellenőrizd, hogy nem húzódott-e ki valamelyik kábel! Ha elosztót használsz, nézd meg, nincs-e kikapcsolva, illetve kap-e áramot, nem csapta-e ki valami a biztosítékot, nincs-e az utcátkban áramszünet. Sok bosszúságtól megkíméled magad, ha ezeket ellenőrzöd.

Valószínűleg a monitort nem kell külön bekapcsolnod. Ha mégis külön be kell kapcsolnod a monitort, akkor ezt bármikor megteheted az indítási folyamat során, sőt, számítógépezés közben tetszőlegesen ki-be kapcsolgathatod. (Ez ajánlott is, mikor legalább 10 percre magára hagyod a gépet, de nem akard leállítani.)

Amikor benyomod a Power gombot, rögtön megjelennek a rendszerről szóló információk, fekete háttéren, fehér betűkkel. Ilyenkor lehet (ha elég gyors vagy) bizonyos speciális rendszerindítási lehetőségeket elérni, illetve a számítógép alaplapjának lelkét, a BIOS-t előhozni. Ezt a részét a rendszer indulásának, boot-olásnak (bútolás) hívjuk.

Ezt a kifejezést gyakran hallhatod innen-onnan, mert a boot-olás időtartama sokféle rendszerbetegség tünete lehet, egy tapasztalt felhasználó számára, és amikor valakinek valami gondja van, akkor mindig előjön a BOOT (betölt) szócska.

(Ez olyan, mint mikor orvoshoz mész, és első kérdésük, hogy voltál-e lázas. Ez alapvető tünet, gyorsan leeredukálja a lehetséges betegségek számát. Számítógépeknél úgy néz ki a diagnosztizálás, hogy ha boot-oláskor fura hangokat ad ki a gép, vagy nagyon lelassul a boot-olás folyamata, akkor máris célirányosan lehet tovább keresgélni a hibát)

Speciális rendszerindítási lehetőségek: F8 billentyű lenyomásával érhető el, ilyenkor egy 5-6 tételből álló menüsor jön elő, szintén fekete háttéren fehér betűkkel, és ilyenkor lehet Csökkentett módban indítani a gépet, vagy egyéb verziókban.

Fontos! A speciális rendszerindítási lehetőségek, és a BIOS-ban való tevékenykedés külön előképzettséget, de legalábbis néhány éves tapasztalatot igényelnek, tehát csak az érdekesség kedvéért tértünk ki rájuk. Speciális rendszerindítási lehetőségekre kimondottan problémák kezelésénél kerül sor, a BIOS-ba való belepiskálásról meg inkább nem is beszélek, mert csak összezavarodnál.

De kanyarodjunk vissza a normál rendszerindításhoz.

Megjelenik a Windows indítása képernyő, ez XP-nél úgy fest, hogy egy szép színes logó alatt láthatod a folyamatjelző csíkot.

Máris egy új fogalom (lesz még egy pár): folyamatjelző csík. Ezt számos program használja, pontosan arra, amit a neve is mutat: azt ábrázolja grafikusán, hogy egy-egy folyamat milyen állapotban van. **Hol tart a betöltés, letöltés, végrehajtás,** és egyebek. Lényegében csak a szemléltetés kedvéért találták ki, de nagyon hasznos információnyújtó eszközöcske.

Pár másodperc múlva megjelenik a Windows üdvözlő képernyő, majd attól függően, hogy lett-e létrehozva felhasználói fiók, megjelenik a belépés képernyő (ha van külön felhasználói fiók), vagy pedig maga az Asztal. (Nagy A-val, mert ez tulajdonnév ebben az esetben.)

Pár perc eltelhet addig, míg minden program ikonja megjelenik, míg minden gyorsindító ikon betöltődik a Tálca jobb sarkában (az ikonokat, Tálcát később bővebben kibeszéljük!), és ezt az időt érdemes végigvárni.

Ugyanis ebben az 1-2 percben sok-sok folyamat zajlik a háttérben, ilyenkor türelmesnek kell lennünk, ha nem akarjuk rögtön összeakasztani a bajszot a rendszerünkkel.

Mivel ez a fejezet az indításról és leállításról szól, gyorsan fogjunk is neki a rendszer leállításának, mégpedig előírászerűen! (Mert van „illegális” módszer, erre is kitérünk mindjárt.)

Windows leállítás - a gép kikapcsolása

Az egérrel keresd meg szépen a bal alsó sarokban virító Start feliratú, általában zöld színű gombot! Egyet kattints rá a bal egérgombbal!

Alapértelmezett Start menü

Már meg is jelent a Start Menü (ezt a kifejezést - Start Menü - jegyezd meg, mert nagyon sokszor fogod hallani, látni és használni!) A Start Menü testre szabását és kinézetét a következő fejezetben kivesézzük alaposabban is, tehát ne lepődj meg, hogy ha Nálad nem úgy néz ki, mint a képen.

Tehát, a felnyíló menü alsó részén találod a Számítógép kikapcsolása gombot. (Meg még sok egyéb gombot és menüpontot, de MOST csak kikapcsoljuk a gépet.)

Egy kattintás a bal egérgombbal a Számítógép kikapcsolása gombra, és a képernyő

közepén megjelenő kicsike ablak három lehetősége közül kiválasztod a számodra tetszetőset, vagy az éppen aktuálisat.

Vegyük sorra:

Készenlét - ekkor a rendszer visszavonulót fúj magának, de nem kapcsol le teljesen. Megmarad az áramellátás, és ami a legfontosabb: a megnyitott, de el nem mentett fájlokról biztonsági másolatot készít ÉS a fizikai memóriában is megmaradnak az adatok. (A hardverekről szóló 5 perces elmélet résznél látni fogod, hogy ez miért olyan nagyon fontos.)

Ekkor látszólag lekapcsol a gép, de ha készenléti helyzetben benyomod a Power gombot, akkor nem boot-ol be a gép, hanem egyszerűen azonnal megjelenik a Windows, és ott folytathatod a munkádat, ahol abbahagytad.

Leginkább laptopoknál használatos ez a Készenlét opció, mert a laptopok bizonyos tétlenségi idő után alapból készenlétké helyezik magukat (beállítástól függően), az optimális áramfelhasználás miatt, ez természetesen akkor nagyon fontos, mikor nem hálózati áramról, hanem az akkumulátorról üzemel. Azt, hogy mennyi tétlenségi idő után, hogyan járjon el a gép, azt külön be lehet állítani, erről majd a Megjelenítés kitérőjében még megemlékezünk.

Középső gomb: **Kikapcsolás** - értelemszerűen, teljesen kikapcsol a gép, kilép a rendszer minden folyamatból, szépen, előírászerűen lezárja a futó programokat, nem fordul elő fájlvesztés, az el nem mentett adatok mentésére rákérdez, és az esetleges hibákra felhívja a figyelmet. Ekkor teljesen leállnak a hardverek is.

Jobb szélső gomb: **Újraindítás** - ez a gomb egy remek találmány. Főleg programok telepítésekor, esetleg eltávolításakor igényli a rendszer az újraindítást, pontosan azért, hogy az új opciókkal használhasd a géped. Amikor újraindításra van szükség, akkor erről üzenetet kapsz, vagy magától a Windowstól, vagy az éppen telepített/eltávolított programtól.

Az újraindítás bizonyos problémák, kicsi „betegségek” kezelésére is alkalmas, főleg akkor, amikor órákon keresztül nagyon dolgozol a géppel (játszol, videót nézel, netán szerkesztesz valamit) és érezhetően lassul a gép. Ilyenkor legyél olyan kedves a rendszeredhez, és indítsd újra!

Egy elrettentő példa - mert a hibákból lehet a legtöbbet tanulni

Találkoztam olyan felhasználóval, aki heteken keresztül nem kapcsolta ki a gépét, hanem csak készenlétbe helyezte. Ez nem helyes! A fizikai memóriában gyűlnek a műveletek elvégzéséhez szükséges ideiglenes adatok (tudod, mint mikor papíron számolod ki, hogy mennyi 34561:753-mal. Ami ott a papír, az itt a memória.) és ez a fizikai memória csak akkor ürül ki, amikor lekapcsolod a gépet, vagy újraindítod. Egy felelős felhasználó legalább naponta egyszer kikapcsolja a gépét.

Az illegális kikapcsolási módszer - csak óvatosan!

Előfordulhatnak olyan rendkívüli esetek, amikor úgy KELL kikapcsolni a gépet, ahogyan azt nem lenne szabad, vagyis a Power gomb megnyomásával.

Igen ám, de erre már a Windows fejlesztői is felkészültek, ezért kétféle illegális kikapcsolást lehet véghezvinni a Power gombbal.

Az első, **kevésbé veszélyes fajta** az, mikor egy pillanatra benyomod a Power gombot. Ekkor a Windows csodálatosan kilép minden alkalmazásból, és előírászerűen leáll.

Ezzel csak azért kell vigyázni, mert a megnyitott, mentésre váró fájlknál nem biztos, hogy felajánlja a mentés lehetőségét, tehát lehet, hogy elvesznek bizonyos módosítások, ha nem voltak manuálisan elmentve. (Például levél, vagy bármilyen szöveg.)

A **legillegálisabb kikapcsolás** az, mikor benyomod a Power gombot és benyomva tartod addig, amíg a gép le nem áll (ez pár másodperc). Ekkor nem előírászerűen áll le a rendszer, hanem egyszerűen megszűnik az áramellátás, és minden nem mentett adat elvész. Borzalmasan hangzik, de néha bizony szükség van rá. Ebből kifolyólag két esetben javasolt.

1. **Ha a rendszer menthetetlenül kifagy.** (Semmi nem reagál, egérmutató nem mozdul, billentyűzetparancsok nem működnek, kép kimerevedik.) Ekkor muszáj valahogy „kilőni” a rendszert, mert magától nem fog helyrejönni. Főleg memóriával és a grafikus megjelenítést vezérlő kártyával kapcsolatos túlterheltség/probléma okozza ezt a durva lefagyást. (Ez már nagyon szakszerűen hangzott, elnézést, van amit nem lehet konyhanyelven megfogalmazni)
2. Másik helyzet, amikor javasolt így kilőni a gépet, az, amikor bizonyíthatóan egy (vagy több) **vírus effektíve élőben tevékenykedik a gépen.** (Ennek több tünete lehet, de ezek már haladóknak szóló információk, ezzel most nem fárasztalak.)

Egy ilyen rideg leállítással magának a rendszernek is baja eshet, és az összegyűjtött adatoknak is (tehát fényképgyűjteménynek, levélgyűjteménynek, filmeknek, zenéknek), sőt, végzetesen tönkremehet a merevlemez!

A futó folyamatokban megjelenített adatok nem mentődnek el, és a rendszer indítás óta eszközölt programbeállítások sem. Megsérülhetnek ezek a megnyitott, éppen használatban lévő adatok.

Ebből is látszik, hogy csak nagyon indokolt esetben szabad ehhez folyamodni, mint

mondtam, néha muszáj. Ha rövid idő alatt (mondjuk két egymást követő napon) így kell levadásznod a gépedet, akkor figyelj oda, mert ez valami komoly problémára utalhat!

A három leállítással kapcsolatos gomb mellett (alatt) láatsz még egy negyediket, ez a „**Mégse**”.

Ez egy tüneményes gomb: pont arra találták ki, amit a rajta található felirat is sugall; ha meggondolnád magad!

„Ja, bocs, mégsem akarom lekapcsolni a gépet!”

Vagy: „Ja, bocs, mégsem akarom elmenteni ezt a dokumentumot!”

Vagy: „Ja, most jut eszembe, hogy mégsem akarom megváltoztatni a beállításokat!”

Ha nincs ott a „Mégse” gomb, és meggondolnád magad, akkor használd a jobb felső sarokban található kis ikszet (mindjárt kivesézzük ezt is) a folyamat elvetéséhez!

Mielőtt tovább bogarásznánk a rendszerben, egy kis kitérőt teszünk a két fő irányítóeszközöd megismerése céljából.

A folytatást a pénz beérkezése után azonnal megkapod, a videókkal, a meglepetés videókkal, és a szükséges instrukciókkal.

Jó tanulást kívánok!

Vidi Rita